

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah.

Valja za celo leto..... \$5.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto..... 6.00
Za inozemstvo celo leto..... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sun-
and legal Holidays.
75,000 Readers

TELEFON: 2676 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 82. — ŠTEV. 82.

NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 7, 1920. — SREDA, 7. APRILA, 1920.

VOLUME XXVIII — LETNIK XXVIII

MIROVNA RESOLUCIJA V ZBORNICI

V ČETRTEK SE BO VRŠILA ODLOČILNA DEBATA. — DEMOKRATI BODO NAJBRŽE PROTI SKLENITVI MIRU Z NEMČIJO. — TRI POTA SO ODPRTA. — MANJŠINSKO POROČILO ŠE NI BILO VROČENO.

Washington, D. C., 6. aprila. — Večina v odboru za zunanje zadeve je sestavila poročilo oziroma resolucijo, ki priporoča, naj se takoj sklene mir z Nemčijo. To poročilo je izročil včeraj predsednik Porter poslaniki zbornice. V četrtek se bo vršila v zbornici o tej zadevi deveturna debata.

Jutri bo izročeno zbornici manjšinsko poročilo, katerega je sestavil demokratični poslanec Flood iz Virginije.

V zbornici se je vršila danes kratka debata o mirovnem vprašanju, toda že ta debata je jasno dokazala, da bo velika večina demokratov glasovala proti sklenitvi miru.

Demokrat Venable je rekel, da bi bilo protipostavno, če bi si kongres lastil pravico skleniti pogodbe. Republikanec Mondell je pa nasprotno skušal dokazati, da ima kongres pravico skleniti mir, če ima pravico napovedati vojno.

Večinsko poročilo vsebuje tri načine, kako je mogoče končati vojno. Prvič potom pogodbe, drugič potom popolnega poraza oziroma podjarmljenja enega bojujočih se in tretjič potom prekinjenja sovražnosti.

Poročilo pravi nadalje, da je dolžnost kongresa izjaviti, da je vojna med Nemčijo in Združenimi državami končana. Sovražnosti so na obeh straneh popolnoma ustavljene in nihče nima niti najmanjšega vzroka misliti, da bi se znova začela.

Kongres se brez dvoma poslužuje svojih ustavnih pravic, če odkritosrečno priznava, da je vojna končana.

PRETEČA STAVKA PREMOGARJEV

TUDI PREMOGARJI ZAPOSLENI V PREMAGOROVH TRDEGA PREMOGA, NAMERAVAJO ZASTAVKATI. — SPLOŠNO NEZADOVOLJSTVO Z ODLOKI KONFERENCE. — HOWAT PRED PRISILNIM RAZSODIŠČEM.

Včeraj je premogarska konferenca, ki hoče doseči sporazum glede plačilne lestvice, nadaljevala s svojim posvetovanjem. Kot znano, so na konferenci zastopani majnarji, zaposleni v rovih trdega premoga in delodajalci.

Člani so dobili iz raznih krajev poročila, da so premogarji izgubili zaupanje v konferenco ter da se branijo iti nazaj v rove.

Nekateri se sedaj praznujejo velikonočne praznike in pravijo, da jih bo praznovalo toliko časa, dokler ne pride konferenca do končnega zaključka.

Unjski uradniki si na vse načine prizadevajo obržati premogarje na delu, toda s svojim prizadevanjem nimajo veliko uspeha.

Predsednik premogarskih unij, Lewis, je izjavil, da bo najbrže že do 15. aprila dosežen sporazum.

Pittsburgh, Kans., 6. aprila. — Predsednik premogarske zveze za državo Kansas, Howat, je moral na povelje sodnika Currana priti pred prisilno razsodišče, kljub temu, da je ponovno izjavil, da tega razsodišča ne prizna.

Governor Allen je rekel, da je postava jasna ter da se ji mora Howat pokoriti.

LENIN SE ZAVZEMA ZA VELIKE VODITELJE

Sovjetski ministrski predsednik je rekel, da je treba najti voditelje med prejšnjim vladajočim razredom.

Moskva, Rusija, 6. aprila. — Nikolaj Lenin je na zadnji seji devete konvencije komunistične stranke obrazložil mirovne predloge, katere je dobila ruska sovjetska vlada.

Mi se ne nahajamo niti v vojni niti v miru ter nismo niti priznani niti nepriznani — je rekel. — Letška je stavila normalne mirovne predloge in predlogi Finske glede določenja demarkacijske črte pomenjajo v bistvu tvorjenje mirovnih pogajanj. — Glede Poljske moramo biti zelo previdni, kajti opravka imamo z vlado, ki danes ne ve, kaj bo zahtevala jutri.

V svoji razpravi glede notranjih problemov Rusije je rekel Lenin, da sta vprašanja centralizacije ali decentralizacije najbolj važna med vsemi, s katerimi se mora pečati konvencija.

Skočim se sovjetska republika neomejeno zavzema za gotove principe kot za odpravo privatne lastnine — je rekel Lenin, — kar vendar zgodovina, da se mora v slučaju izpremembe vlade nova vlada poslužiti administratorjev prejšnjih vladajočih razredov, ki se je zgodilo to v času prehoda iz fevdalne v buržoazne dobo.

— Mi moramo iti skozi iste iz-

kušnje — je nadaljeval ter moramo imeti zmogne ljudi, ki razumejo tehniko in administracijo. Potegniti jih moramo iz prejšnjih vladajočih razredov ter pripravljati potem proletarske delavce za administrativne službe.

Stojimo pred skrajno težkim problemom, ki bo zahteval zase celokupno moč naroda. Zmagoslavni smo bili na frontah, a izvojevati moramo še veliko bolj važno nekrvavo zmago.

Rekel je nadalje, da so poročila glede produkcije premoga tekom meseca marca zelo zadovoljiva. Vlada je poslala veliko vojaških oddelkov v premogovnike, vendar je pa treba še dosti strokovno izurjenih ljudi ter tudi veliko število tehničnih izvedencev.

DENARNE POŠILJATVE V TRST, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izročujemo denarne isplacilne popolnoma sanjaljive in sodanje razmeram primerno tudi hitro > call Trst, na Goriško in tudi v Notranjskem po osemlju ki jo so odeno po italjanski armadi.

Jamšine ali garantirane o stabe pošiljatev, toda za kako me čede zamude v isplacilju ne more so prvotni stabe obveznosti

50 lir	\$ 3.00
100 lir	\$ 6.70
300 lir	\$16.50
500 lir	\$27.50
1000 lir	\$54.00

Denar nam poslali je najbolj je Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft

TVRDKA FRANK SAKSER.

PRESEDNIK OGRSKE REPUBLIKE, ADMIRAL HORTHY P REGLEDUJE SVOJE ČETE.

Slika nam kaže Miss Heleno Lozanic, hčerko člana srbskega poslaništva, ki se mudi sedaj v Združenih državah ter pobira prispevke za jugoslovanske otroke.

V ZNAMENJU PROHIBICIJE

Italjanu v New Yorku je eksplodiral sod vina. — Treznega človeka ne smejo preiskovati.

Ljudje, ki so hodili med 82. in 83. ulico v New Yorku krog devete ure zvečer so videli, kako so okna prodajalne John Calanta naenkrat skočila iz svojih okvirov ter padla na cesto. Ob istem času pa je bilo čuti močan pok. Trenutek pozneje so že privreli na cesto prebivalci pet nadstropij visoke hiše, ki so gotovo domnevali, da so postali cilj kake italjanske bombe.

Policija, ki je s hvalevredno vrenmo takoj dospela na Eca mesta, je zapazila neko čudno rdečo tekočino, ki je tekla iz prodajalne na cesto. Preiskava, ki je bila takoj uvedena, je dognala, da to ni bila bomba, temveč le velik sod vina, katerega je napravil Calanto v pretekli jeseni ter ga slovesno vstoličil v svojem privatnem stanovanju v ozadju prodajalne.

Nesreča pa je hotela, da je pozabil skrbeti za ventilacijo, in plin, ki se je nabral vsled vretja, je raznesel sod. Noben ni bil ubit, ali uničen, z izjemo Calantovih zlatih nad.

Potem, ko se je posvetovala dvanajst minut je porota zveznega sodnika Chatfielda v Brooklynu spoznala krivim Frank Murphyja, kričenja prohibicijske postave ker so ga našli obloženega s petimi steklenicami žganja, ko je

RDEČA ARMADA ZA IZTOK

Boljševiki pripravljajo pohod proti iztoku in guerilla vojevanje je razkačilo Japonce.

Vladivostok, Sibirija, 6. marca. Tovariš Travnikov, poveljnik trdnjave v Vladivostoku, ki vključuje vojaški okraj in okrajno Zemstvo, je po posvetovanju s tovarišem Krakovetskijem, vrhovnim poveljnikom vseh vojaških sil v tem okraju, izdal proklamacijo, v kateri se glasi, da bodo ljudje, ki širijo napačna poročila, kaznovani z zaporni kazni je devetih mesecev.

Najnovejša poročila, da Japonci naročili svojim rojakom civilistom, naj zapuste mesto ter se vrnejo domov in da se 80.000 japonskih sil v tem okraju, izdal proklamacijo, v kateri se glasi, da bodo ljudje, ki širijo napačna poročila, kaznovani z zaporni kazni je devetih mesecev.

Temelj poročila je bila konferenca japonskih vojaških oblasti z ruskimi oblastmi, ki so prišle iz Nikolska, sedemdeset milj od tukaj in ki je resnično središče vojaških naprav v iztočni Sibiriji. Japonci so naprosili za 1600 kar. da prevedejo dve diviziji iz Amur pokrajine, odkoder so bili tudi izgnani vsi civilisti.

Nekateri slednjih so šli preko reke v Madžirsko, kjer jih varuje sedaj japonske čete. Pričakovati je, da se bodo japonski vojaki vrnili domov. Štirinajsta divizija bo šla skozi Vladivostok, enajsta pa skozi Čangčun.

Načrt sovjetske armade v azijski Rusiji je najbrž, da se nadaljuje z iztočnim napredovanjem do Čite, kjer naj bi se gibanje ustavilo. Nova armada je bila organizirana in izvežbana v Nikol'sku v namenu, da kontrolira iztočno Sibirijo. Na tisoče Kozakov se je že zbralo tam in rekruti, ki obstajajo povečini iz kmetov ali beguncev iz prejšnjih reakcionarnih armad, prihajajo v mestu, 400 po številu ali še več. Čeprav so mesta Vladivostok, Nikol'sk in druga v iztočni Sibiriji ohranila nominalno krajevno vladno Zemstev, ki je bila ustanovljena v revoluciji januarja meseca, nastopajo vendar te vlade v soglasju z željami centralne sovjetske vlade v Moskvi ter je pričakovati, da se bodo kmalu spojile z zadnje imenovano.

Parnik, ki bi imel odpluti iz New Yorka v Trst 15. aprila, je preklican. Prvi parnik, ki odpluje prihodnje dni v Trst, je "Belvedere" in sicer 1. maja; parnik "President Wilson" pa 8. maja. To nam spoštevajo posebno oni, katerim smo na njihovo vprašanje odgovorili, da odpluje 15. aprila en parnik v Trst.

Važno za potnike.

Parnik, ki bi imel odpluti iz New Yorka v Trst 15. aprila, je preklican. Prvi parnik, ki odpluje prihodnje dni v Trst, je "Belvedere" in sicer 1. maja; parnik "President Wilson" pa 8. maja. To nam spoštevajo posebno oni, katerim smo na njihovo vprašanje odgovorili, da odpluje 15. aprila en parnik v Trst.

Frank Sakser.

FRANCOSKE ČETE SO ZASEDLE FRANKFURT. PRODIRANJE NEMCEV V RUHR OKRAJU.

FRANCOSKE ČETE SO PRIČELE NAPREDOVATI V NEMOLJO TER SO ZASEDLE FRANKFURT. — NEMŠKI POSLANIK JE IMEL KONČNI POGOVOR Z MILLERANDOM TER ZAMAN SKUŠAL PREPREČITI GIBANJE FRANCOZOV.

Pariz, Francija, 6. aprila. — Francoske čete so danes zgodaj zjutraj zasedle Frankfurt kot se je izvedelo iz zanesljivega vira. Zelo utemeljena je tudi domneva, da so iste čete zasedle Darmstadt, a to zadnje poročilo še ni bilo potrjeno.

Prvo avtentično ugotovilo glede namenov maršala Focha je prišlo iz njegovega glavnega stana v Mainz, kjer se je včeraj pozno zvečer glasilo, da se nahajajo čete že na poti v Frankfurt, katero mesto bodo zasedle danes zjutraj.

Nekako ob istem času je prišlo iz Duesseldorffa poročilo, da Nemci hitro napredujejo in da so zavzeli kraje Muehlheim, Oberhausen in Dortmund. V teh krajih je ostalo le par sto komunistov, ki so nudili vladnim četam odpor.

Pravijo, da se umikajo komunisti v smeri proti Essenu in da se pomikajo nemške čete od vseh strani proti temu mestu.

Iz Essena je prišlo pozneje brzojavno poročilo, da so čete državne brambe zasedle mesto Forst in da jih je vsak trenutek pričakovati v Essenu samem.

Dr. Goeppel, predsednik nemške mirovne delegacije, se je oglasil pri Millerandu, da vprizori končno poskus ter prepreči napredovanje Francozov. Rekel mu je, da je značaj nemških operacij v Ruhr okraju čisto miroljuben in da bodo tozadevne operacije ustavljene tekom enega tedna.

Skušal ga je tudi pregovoriti, naj odneha ter opusti uporabo garancijskih klavzul mirovne pogodbe. Njegova izvajanja pa niso napravila na Milleranda nobenega utisa.

General Nollet, načelnik francoske vojaške misije, v Berlinu, ki je obiskal francoskega ministrskega predsednika, predno je odpotoval v Berlin, je izjavil, da so čete državne brambe velike preobsežne za nalogo, katero baje vrše in da gotovo ne bodo zapustile nevtralnega ozemlja potem ko bodo premagale malenkostni odpor komunistične armade.

General Nollert je izjavil, da je pričela neka divizija, nastanjena v Muenster, 75 kilometrov od Rena ter sestavljena iz 14 bataljonov pehote, štirih švadronov kavalerije ter 13 artilerijskih baterij, s prodiranjem v prepovedano ozemlje 50 kilometrov od Rena.

Kakšno je naziranje ostalih zaveznikov glede akcije Francozov, se še ne ve. Ministrski predsedniki raznih zaveznikih držav se nahajajo na počitnicah ter ni dospel še noben odgovor na brzojavno obvestilo.

Millerand se je doigo časa posvetoval s George Grahamom, ki načeljuje angleškemu poslanstvu v Parizu v odsotnosti poslanika lorda Derbyja.

Pariz, Francija, 6. aprila. — Stališča francoske vlade v sedanjih nemški krizi se obrazložuje v proklamaciji, ki je bila ravnokar izdana.

V proklamaciji je najprej rečeno, da nima vlada nobenih sovražnih namenov proti Nemčiji, temveč da želi nasprotno obnoviti normalne odnose s to deželo ter odpomoci težavnemu položaju, v katerem se nahaja berlinska vlada.

Francoska vlada pa izjavlja, da se je vdala nemška vlada pritisku militaristične stranke, ne da bi se ozirala na slovesne obljube, katere je sprejela na temelju versailske mirovne pogodbe.

Poznejši razvoj je bil naslednji: — Prva prošnja za vstop dodatnih čet v Ruhr okraj je bila vložena takoj po pričetku ustaškega gibanja dne 15. marca. — Ta prošnja je bila obnovljena iz Berlina dne 17. marca v imenu ustavne vlade ter s posredovanjem von Heimhausena, ki je ostal v Berlinu.

Vse informacije zaveznikih misij, ki so prišle glede položaja v Nemčiji, kažejo, da je intervencija od strani nemške armade povsem neupravičena z oziroma na položaj in da bo vsebovala največje nevarnosti tako za število prebivalstvo kot za vojaštvo.

V proklamaciji je za tem rečeno, da bi ne bilo niti Kappove ustaje, in tudi ne rdeče armade v Ruhr okraju, če bi Nemčija dosledno izvedla razoroženje svoje armade kot določeno v mirovni pogodbi.

VAŽNA OBLETNICA.

Washington, D. C., 6. aprila. — Danes je obletnica velikih dogodkov naših v zgodovini. Pred sto enointridesetimi leti je bil izvoljen George Washington prvimi predsednikom Združenih držav.

Pred osemindesetimi leti se je vršila velika bitka pri Shilonu med člani unije in konfederanci. Per enajstimi leti je pokojni admiral Peary razvil zvezdno zastavo na severnem tečaju. Pred tremi leti so Združene države napovedale Nemčiji vojno.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakoniti bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zapreke starih izkušenim in premožnim trdkam; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljatev se zadnji čas primeroma sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

300 kron	\$2.70	1,000 kron	\$ 8.50
400 kron	\$3.60	5,000 kron	\$41.50
500 kron	\$4.50	10,000 kron	\$83.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugim. Denar nam poslali je najbolj po Domestic Postal Money Orden ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER.
Vstanovljena leta 1893.

